

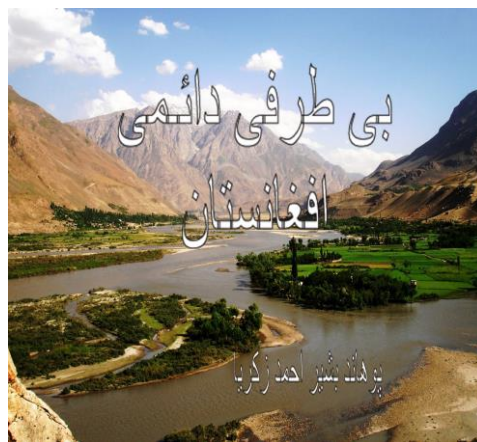
<http://www.arianafghanistan.com>

۲۰۱۹/۰۳/۰۲

داکتر بشیر احمد زکریا

بی طرفی دائمی افغانستان : رساله تحقیقی

پوهاند بشیر احمد زکریا

ترجمه : رحمت آریا

قسمت هفتم

فصل چهارم

اجازه بدهید مجدداً ذکر نمایم که مقصود این رساله تحقیق «در مورد موضوع افغانستان در کل» است تا نه تنها امکانات بلکه آن احتمالات احصائیوی را دریابیم که بر مبنای افغانستان یک کشور کاملاً خود مختار، مستقل و بی طرف دائمی در آسیا درست مانند سوئزرلند در اروپا شود که طی دو صد سال اخیر بوده است. در فصل دوم، ما افغانستان سال ۲۰۲۰م را با سوئزرلند ۱۸۱۵م مقایسه کردیم که آیا افغانستان همان هفت معیار "بی طرفی دائمی" را پوره کرده می تواند یا خیر. در فصل سوم، دیدیم که افغانستان و سوئزرلند هر دو کشور های محاط به خشکه اند، سوئزرلند قلب اروپا و افغانستان قلب آسیاست و هر دو در رابطه با تأریخ بی طرفی شان مقایسه شدند. پروفیسر کورنین با نظریه خیلی ها معقول خویش «تئوری بی طرفی» توانسته است نشان دهد که "بی طرفی دائمی" افغانستان "هم مسیر با مطالعه" جهانی از قضایا" از سیزده دولت از قرن شانزدهم میلادی^[۱] به بعد، ممکن است. در نتیجه، محاسبه امکان پذیری چنین است^[۲]: (سوئزرلند با داشتن $100\% = 7/7$ و از افغانستان [یعنی یک معیار از معایر هفتگانه کمتر-م] امکان پذیری 8.85%).

نکات موافق و مخالف یک "افغانستان بی طرف دائمی"

مخالف	موافق
۱ - احزاب دخیل در جنگ های داخلی شاید فعالیت زیر زمینی اختیار کنند	۱- ممکن جنگ چهل ساله متوقف شود
۲- ممکن است عناصر افراطی داخلی تلاش نمایند تا مانع موفقیت بی طرفی افغانستان شوند	۲ - نیرو های کند رو که ائتلاف و اتحاد احزاب را تشویق می کنند ممکن از محدوده مرز های قومی بدر آمده و دامنه خود را وسعت بخشند
۳ - عناصر افراطی تولید مواد مخدر را زیادت خواهد بخشید	۳ - تزئید و توسعه جریانات صلح آمیز و استحکام امنیت شاید باعث تشویق مزید تشبثات اقتصادی خصوصی گردد
۴ - شاید خروج تدریجی نیرو های حافظ صلح، عناصر افراطی را تشویق به فتنه و آشوب کند	۴ - صلح و امنیت روز افزون شاید امید و شور و شوق برای زندگی بهتر فامیلی را بوجود آورد

^۱ - Cronin, AK. Cronin, A.K. A Sustainable Approach to Afghanistan: Neutralization. Neutralization in Practice: The Universe of Cases. P. ۳۵۴. Sustainable Security: Rethinking American National Security Strategy; Oxford U.P

^۲ - Spiegel, M.R., Schiller, J., Srinivasan, R. Probability and Statistics. ۴th Edition; McGraw-Hill Companies.Inc. Schaum's Outline Series: Mathematical Expectation, p.۷۵. ۲۰۱۳.

۵ - حکومتداری مطابق قانون و شریعت تاریخی افغانستان شانس بازگشت دارند	۵ - تأکید روحانیت بر شریعت افراطی ممکن ضعیف گردد چونکه بلند پروازیهای جاه طلبانه آنها بخاطر منافع خودشان رو به افول می نهد
۶ - مسئولیت مدنی حکومت : امنیت، معارف و تنظیم بهتر امور صحی	۶ - توسعه هر چه بیشتر سواد روابط آن جنگسالاران و روحانیون مسلمان را ضعیف می سازد که تحت تأثیر افراطیون خارجی قرار دارند
۷ - ملت را نمایندگی از مجتمعات قومی و اقلیت های مذهبی متحد میسازد	۷ - نه اقلیت های قومی و نه مذهبی می تواند مانع مردم از ساختن یک ملت متحد تحت سایه لایزال خداوند گردند

اگر بی طرفی دائمی افغانستان به وقوع نه پیوندد:

افغانستان چه انتخاب دیگر دارد؟

ملت دایماً بی طرف : در صفحه ۸ ضمن صحبت ما در میان تعریف مصطلحات در باره دولت و ملت، اصطلاح ملت دایماً بی طرف ذکر نه شده بود. ولی با این هم در فصل اول صفحه پنجم در بین تعاریف دیگر مانند « کشور بی طرف دائمی» ذکر شده است و همچنان در صفحات ۱۱ - ۱۲ معیار «بی طرفی» پروفیسر کورنین ذکر شده است^[۳]. برای جلوگیری از ابهام اجازه بدهید نکات عمده همین اصطلاح را بطور بیشتر و تا حد ممکن دقیق تر واضح سازم :

الف) مادامیکه بی طرفی دائمی افغانستان با مردم متحد و متفق آن برسیمت شناخته شود، ب) مادامیکه بی طرفی دائمی افغانستان بوسیله قدرتها عمده جهانی تضمین گردد، و همسایگان آن در پای سند رسمی توافقاتنامه بین المللی امضاء کنند، و یا بی طرفی دائمی افغانستان در جنرال اسمبلی سازمان ملل متحد به رأی اکثریت منظور گردد، و بعد از طریق شورای امنیت سازمان ملل متحد تصدیق گردد، ج) امضاء کنندگان چنین یک سندی بخاطر بی طرفی دائمی افغانستان، باید در ماده های ۶، ۷ و ۳ معیار «بی طرفی مؤفقانه یک کشور» تجسم یابند. ^[۴]

گزینه دیگر به غیر از بی طرفی دائمی برای مردم افغانستان

دولت وابسته : Satellite state

ممکن افغانستان از لحاظ اقتصادی و نظامی وابسته بیکی از قدرتهای عمده گردد. تأریخ معاصر به اثبات رسانده است که مقدار معتدله از کمک های خارجی که از طرف برتانیه، بعد اتحاد شوروی و اکنون که از طرف ایالات متحده امریکا سرازیر میشود، و منحیث فکتور استحکام یابی در سر تاسر قرن بیستم صورت گرفته یکی از عوامل عمده یک

^۳ - Cronin, A.K. A Sustainable Approach to Afghanistan Neutralization: ۴۷ pages Article is different but was not published. ۲۰۱۷

^۴ - Ditto. Cronin, A. K. ۲۰۱۷

دولت بی نهایت ضعیف بوده که نتیجه آن منجر به دولت ناکام شده است. ماحصل چنین نوعی از وابستگی طبعاً در دولنداری ضعیف و فساد فراگیر اثر گذار بوده است. در سالهای دهه ۱۹۲۰م اکثریت عواید دولت را اخذ مالیۀ مستقیم از اتباع کشور تشکیل میداد، در سالهای دهه ۱۹۵۰ این عواید ۳۰٪ و در نیمۀ دوم دهه ۱۹۷۰ کمتر از ۱٪ بود.^{[۱۰][۱۱]} بنابر این چنین نوعی از وابستگی اقتصادی بالای یکی از قدرتهای عمده نه به نفع مردم افغانستان و نه به نفع این قدرتهای خارجی خواهد بود. هیچ قدرت عمده نمی تواند تاب چنین مصرف پایان ناپذیر را در برابر مقاومت بی پایان مردم افغانستان بیاورد.

اشغال نظامی:

هرچند افغانستان هرگز تسخیر نه شده است ولی بوسیله قدرتهای بزرگ مانند برتانیۀ کبیر، متعاقب آن اتحاد شوروی و اکنون ایالات متحده امریکا بطور مؤقت اشغال شده است. پروفیسر کورنین می گوید، "کاندید های احتمالی برای اشغال آینده ممکن شامل پاکستان، ایران و چین شود... کج خیالی و پندار توهم آمیز پاکستان در بارۀ فعالیت های متحمل نظامی هندوستان در عقب دروازه شان، شاید پاکستان را بر انگیزد تا در آنطرف سرحد خود عساکر بفرستد. همینطور، در نبود امنیت مؤثر افغان، ممکن چین و ایران به این بر انگیزخته شوند تا ساحات نزدیک بخود شان را تحت نفوذ خود در آورند، و این مسئله همین اکنون تا یک حدی بوقوع پیوسته است. یکبار دگر تاریخ نشان داده است که اشغال نظامی نه میزان جنگ را کاهش داده و نه در ساختمان یک دولت با ثبات، قوی و شکوفا مساعدت کرده است. همه میدانند که این گزینه هم گزینه قناعت بخش نبوده، و به قیمت از دست دادن متداوم حیات و سرمایه تمام شده است.

تجزیه:

افغانستان دو بار در معرض خطر تجزیه قرار گرفته است، بار اول توسط تجزیۀ «دیجور de jour» برتانیۀ طی سالهای اخیر قرن نوزدهم بود که مارتیمر دیورند در سال ۱۸۹۳م خط دیورند را به توافق روسیۀ تزاری بخاطر دفاع از هند برتانوی ترسیم کرد و افغانستان را بیک "کشور حایل" مبدل ساخت. برتانویها حتی به این هم قناعت نه کرده دست به ایجاد ولایت خود مختار (حد مرزی شمال غربی (North Western Frontier Province = NWFP) هندوستان به مثابۀ (ساحۀ اشغال ناشده یا مورد منازعۀ "No Man's Zone") هندوستان زدند که از آنزمان تا کنون متخلل باقیمانده است. متعجبانه اینکه این عمل هم خود سببی محکمی بود بروی امپراتوری هند برتانوی که باعث انفجار خودش شد. از همه مهمتر اینکه مردم افغانستان هرگز درگذشته تجزیۀ کشور شان را نه پذیرفته اند و در آینده هم آنرا نه خواهند پذیرفت.

جنگ متداوم داخلی:

وضعیت نازک فعلی در افغانستان، به احتمال زیاد پیامد جنگ پردازیهای پایان ناپذیر قومی، قبیلهای و مذهبی را وانمود

^{۱۰} - Verijl, J.H.W. *International Law in Historical Perspective, Part IX-B: The Law of Neutrality*; The Netherlands: Sijthoff & Noordhoff, ۱۹۷۹.

^{۱۱} - Barfield, T. *Afghanistan: A Cultural and Political History*; pp. ۲۰۴-۵: Princeton, N.J.: Princeton University Press, ۲۰۱۰.

می سازد. در اروپا پنجمین سال را در بر گرفت تا ملت – دولتهای پیچیده قومی استحکام یابد. " دسته گرایی اندیمیک، تعصب گرایی، فساد و مؤسسات ضعیف به دوام شان تا کوتاه مدت و یا هم متوسط المدت دوام خواهد داد. آیساف ISAF گامهای مهمی را بخصوص در اردوی ملی برداشته است، ولی باید بخاطر داشت که نیرو های خارجی نمی توانند چنان نظم عمومی و اتحاد دراز مدتی را بالای کسی تحمیل کند که ناپیلیون توانست سویس ناجور و نا همنوا را به ملت – دولت مرکزی مبدل سازد. [۷]

حالت کشور حایلی که منجر به بی طرفی دائمی افغانستان گردد نه تنها برای پایداری افغانستان منحیت یک دولت باثبات بلکه برای ثبات و امنیت آسیا هم مفید است.

افغانستان امروزی میدان چنان جنگی است که متجاوز از چهل کشور جهان از آن در برابر تروریستان افراطی اسلامی مانند داعش، القاعده، و شاخه های آن و تروریستان بین المللی دفاع می کنند تا مانع گردند که از خاک افغانستان منحیت پناه گاه مصوون تروریستان استفاده نه گردد. این به نفع تمام جوانب ذیدخیل و همچنان به نفع همسایگان قریب و دور آن خواهد بود که دفاع و باز سازی یک کشور تقریباً از یک تا سه دهه وقت را در بر می گیرد تا جنگهای پایان ناپذیر گوریلایی را از طریق آتش بس، تداوم مذاکراتی که منجر به ختم حضور نیرو های حافظ صلح بین المللی گردد و بعد لویه جرگه مردم افغانستان تا حکومت خو را تعیین کنند و سرانجام با ضمانت بین المللی، افغانستان مملکت بی طرف دائمی با حسن نیت مبدل شود.

بی طرفی افغانستان شاید به نفع و یا تاوان کشور های دخیل ذیل باشد:

تاون	نفع
بی طرفی دائمی افغانستان می تواند منجر به از دست دادن یک موقعیت حساس جیوپولیتیکی در آسیای میانه گردد. این نکته زمانی مصداق عملی پیدا می کند که خلای قدرت در عقب گذاشته شود. یک – تا – سه دهه بکار است تا با تعاون و همکاری و تقسیم کردن بار جنگ، تلفات جانی و سرمایه با داشتن ملت تحصیل کرده و باورمند به دیموکراسی این ملت دوست، در آسیا مانند سوئزرلند اروپا شود و بدینگونه هدف اولیه ایالات متحده امریکا تحقق یابد.	امریکا : ۸۰٪ مردم امریکا خواهان ختم آبرومندانه جنگ افغانستان اند و نمی خواهند دسیسه شکست ویتنام دیگر را ببینند. برون شدن آنی از افغانستان بخاطر جلوگیری از تلفات جانی، می تواند آنچنان خلایی را ایجاد کند که حالت به حالت قبل از حادثه سپتمبر برگردد و یا افغانستان به یک کشور رقیب دیگر وابسته گردد. (بلی)
بی طرفی دائمی افغانستان ممکن از اهمیت ابتکار رئیس جمهور کشور چین، شی جین پینگ، در رابطه با شاهراه ابریشم بکاهد، پلانی که در سال ۲۰۱۳ م اعلان شده تا فاصله زمانی ترانسپورتی بین چین و اروپا را	چین : بی طرفی دائمی افغانستان شاید منجر به کاهش نگرانی های چین در رابطه با رادیکال سازی منطقه اویغور، ناپایدار ساختن کشمکش اتومی هند – پاکستان، جلوگیری از حضور نظامی دائمی امریکا، اتحادیه

۷ - Cronin, A.K. A Sustainable Approach to Afghanistan Neutralization: ۴۷ pages Article is different but was not published. ۲۰۱۷

اروپا و ناتو گردد. مزید بر آن یک افغانستان با ثبات و انکشاف یافته بی طرف ممکن باعث حفظ سرمایه گذاری چین بالای مس گردد و در آینده درب های تازه را در ساحه کشف معادن در این کشور غنی با منابع طبیعی باز سازد. (بلی)	که بوسیله کشتی از طریق بحر از ۴ تا ۶ هفته وقت را میگیرد به دو هفته از طریق امتداد خط ریل کوتاه سازد. با این همه چنانچه تأریخ شاهراه تجارتی ابریشم نشان میدهد باز هم این شاهراه می تواند از افغانستان عبور کند، ولی سرانجام امیدواری های چین می تواند تحقق یابد.
روسیه : بی طرفی دائمی افغانستان می تواند نگرانی های روسیه را در اقمار جنوبی سرحدی روسیه یعنی ترکمنستان، اوزبکستان، تاجکستان، قرغیزستان و سائر ملت های مسلمان آسیای میانه در باره انتشار اسلام گرایی افراطی کاهش دهد. تجربه تلخ مردم روسیه با مسلمانان چیچنیایی بطور واضح قابل درک است. قوت گیری جنبش های خود ارادیت، جنبش جهانی شدن یا گلوبالیزیشن و مشکلاتی بعد از اضمحلال دولت شوروی نگرانی های قابل اهمیت اند. روسیه در باره کشور های درگیر در سنتیز سه گزینه دارد : ۱) آنرا یا منحيث متحد و هم پیمان و یا از لحاظ اقتصادی و نظامی و سیاسی منحيث یک کشور وابسته خود مالکانه بدست آرد ، ۲) به آن کشور اجازه دهد که بی طرف باقی بماند، ۳) از رقابت بالای چنین کشوری در برابر رقیبش دست بکشد که تلاش وابستگی و یا هم پیمان آن را با خود دارد. (بلی)	بی طرفی دائمی افغانستان منافع عصر کمونیستی و روسها را در افغانستان از بین می برد و در رویا رویی با رشد ابر قدرت چین بلند پروازیهای روسیه را بخاطر داشتن یک فدراسیون نیرومند و مستحکم ضعیف می سازد. اگر مثال بی طرفی دائمی افغانستان عملی گردد شاید این پروسه باعث تشویق بی طرفی دائمی در ترکمنستان گردد که حتی در سال ۱۹۹۵م آغاز شده بود و سائر کشور های قمر روسیه نیز ترغیب خواهد شد.
پاکستان : بی طرفی دائمی افغانستان دلهره پاکستان را مبنی توطئه افغان – هند در رابطه با انحلال پاکستان کاهش خواهد داد. بی طرفی دائمی افغانستان همچنان باعث کاهش توان نشتلیرم و جنبش استقلال طلبانه ولایت پشتونخوا خواهد شد چنانچه در سال ۲۰۱۰م تعدیل شماره هجدهم در قانون اساسی پاکستان رونما شد که به اساس آن نام ولایت «سرحدی شمال – مغربی» به «پشتونخواه» مبدل شد. همچنان بی طرفی دائمی افغانستان پاکستان را مطمئن خواهد ساخت که یک کشور بی طرف مسلمان می تواند در برابر نشتلیرم در حال رشد هندوها به " یک کشور حایل نیرومند" مبدل شود. حقیقت آنست که تجارت پاکستان با آسیای میانه می تواند خیلی سعادت آور باشد. (بلی)	شاید پالیسی سازان «عمق ستراتیژیک» پاکستان بی طرفی دائمی افغانستان را مضر و زیان آور قلمداد کنند که می خواهند افغانستان را به کشور وابسته مبدل سازند. شاید با بی طرفی دائمی افغانستان تجارت پاکستان با آسیای میانه مختل گردد.

برای اختصار : ردیف های منفعت و توان در "بلی" و "نه" نشان دهی شده اند

هندوستان	بلی	
عربستان سعودی		نه

	بلی	ترکمنستان
	بلی	اوزبیکستان
	بلی	تاجیکستان
نه		مؤسسات غیر دولتی بین المللی و غیره
مؤسسات بین المللی در افغانستان، نشانیست های مسلمان سیکتاریست، پیروان خلافت، بیلیونرها و میلیونر های مذهبی مسلمان ، مسلمانان کینه توز جنوساید، مخالفین حسودی که در برابر سائر مدنیتها مخالفت می ورزند، «عقدۀ خود کمتر بینی» عجین شده بعد استعماری در میان یکعده مسلمانان		عناصر مخالف
۸ بلی از مجموع ۱۰		مجموع
	۸۰٪	۸۰. P Σ

